

STAROSTLIVOSŤ O POSTEL

Zmena zdravotného stavu si často vyžaduje pobyt pacienta na posteli, ktorý môže byť rôzne dlhú dobu. Posteľ preto musí spĺňať prísne kritériá pre zaistenie bezpečia a pohodlia pacienta. **Nemocničná posteľ** je základné zariadenie izby - pre pacienta.*

Typy nemocničných postelí

- Štandardné
- Špeciálne
- Dvojdielne
- Trojdielne
- Štvordielne

Základné vybavenie nemocničnej postele pre dospelých

- **Matrace** (pasívne, aktívne)
- **Prikrývky**
- **Vankúše**
- **Nepremokavá podložka**
- **Posteľná bielizeň**

K základnému vybaveniu nemocničnej postele patrí stolička a nočný stolík.

Pri **umiestnení nemocničnej postele** v izbe musíme rešpektovať, aby pacient nebol vystavený priamemu prúdeniu vzduchu a priamemu svetlu. Zabezpečiť vzdialenosť medzi posteľami minimálne 75 cm a bezpečnosť pacienta.

Detské postieľky

Postele pre detských pacientov sú prispôsobené a konštruované vo vzťahu k veku detí. Vybavenie postele pre deti je rovnaké ako u dospelých; miery závisia od typu postele. Pri manipulácii s detskou postieľkou musíme byť pozorní a akékoľvek pochybnosti o ich bezpečnosti musíme riadne prekontrolovať.

POMÔCKY A POMOCNÉ VYBAVENIE POSTELE

U pacientov, ktorí musia tráviť väčšinu času na posteli, aby sme im vytvorili prijateľné podmienky a tiež zvýšili ich pohodlie, využívame viaceré pomôcky a pomocné zariadenia.

Pomôcky uľahčujúce pohyb na posteli (hrazdička, rebríček, uzdička)

Pomôcky uľahčujúce pohyb mimo postele (drevené podpazuchové barly, predlakt'ové (francúzske barly), palice, zariadenie na chodenie (rolátory) a iné)

Pomôcky k úprave polohy (podpera, dlahy, deky a vankúše a iné)

Pomôcky k prevencii dekubitov (antidekubitové matrace a rôzne podložky)

Pomôcky k zaisteniu bezpečia pacienta (bočnice popruhy, remence a iné)

Pomôcky k zvýšeniu komfortu pacienta (jedálenský stolík, stojan na knihy, zásteny, televízor a iné)

Pomôcky uľahčujúce komunikáciu (signalizačné zariadenie, spojovacie telefóny, súkromné mobilné telefóny)

* **OSACKÁ, P. a kol.** *Techniky a postupy v ošetrovatel'stve* [CD-ROM]. 1. vyd. Bratislava : JLF UK, 2007. 505 s. ISBN 978-80-88866-48-0.

ÚPRAVA POSTELE

Posteľ upravujeme po rannej toalete, pred spaním, alebo kedykoľvek počas dňa, ak je to potrebné. Postupujeme podľa toho, či posteľ, ktorú upravujeme je prázdna alebo na nej leží pacient.

Ak sa pacient nemôže premiestniť alebo opustiť posteľ a je potrebné urobiť výmenu posteľnej bielizne, robíme úpravu postele s pacientom. Musíme sa rozhodnúť, či výmenu plachty urobíme po dĺžke alebo po šírke. Posúdime pacienta z hľadiska schopnosti pomáhať pri výmene. Ak je schopný pacient sa otočiť na bok, vtedy je vhodná výmena po dĺžke. V prípade ak pacient nie je schopný spolupráce a nemôže sa ani otáčať na bok, volíme výmenu plachty po šírke.

Príprava postele pre pacienta po operácii

Pacienti po operácii sú umiestňovaní na pooperačnú izbu alebo späť na štandardnú ošetrovaciu jednotku chirurgického pracoviska.

Pri príprave postele pre pacienta po operácii rešpektujeme:

- nočný stolík odsúvame, aby nám nezavadzal pri prekladaní pacienta z vozíka na posteľ,
- pacient po operácii má byť uložený do čistej a vydezinfikovanej postele,
- pacienta ukladáme na rovný základ postele, ak nie je ordinované inak,
- ložnú plochu postele dáme vyššie, aby sa nám pacient ľahšie z vozíka prekladal,
- na nočnom stolíku máme pripravené - emitnú misku, štvorce buničiny (pre prípad nauzey a vracania po anestézii), tonometer a fonendoskop (meranie krvného tlaku),
- k posteli pristavíme infúzny stojan, držiaky na zberné močové vrečko, (podľa potreby môžeme pripraviť odsávačku, drenážne systémy podľa typu drénov, pomôcky na aplikáciu kyslíka, ortopedické pomôcky, príp. monitorovacie zariadenie, pulzný oxymeter a i., čo je už ale väčšinou súčasťou vybavenia na pooperačnej izbe).

Starostlivosť o posteľ po odchode pacienta

Po odchode pacienta zoblečíme posteľnú bielizeň, dekontaminujeme konštrukciu postele, matrace dáme vyvetrať. V nemocniciach, kde je na pracovisku centrálnej sterilizácie úpravovňa postelí, tak sa starostlivosť o posteľ realizuje kompletne aj so sterilizáciou bielizne v týchto priestoroch, odkiaľ príde posteľ už upravená.

ZDRAVOTNÍCKA BIELIZEŇ A MANIPULÁCIA S POUŽITOU BIELIZŇOU

Z hľadiska zdravotného rizika sa rozdeľuje bielizeň na:

1. Bielizeň zdravotníckych zariadení poskytujúcich zdravotnú starostlivosť delíme na:
 - a) posteľnú bielizeň: návlečky na prikrývky, prestieradlá, podložky;
 - b) kúpeľňovú bielizeň: osušky a uteráky;
 - c) odev: oblečenie, bielizeň pacientov a zamestnancov zdravotníckych zariadení;
 - d) operačná bielizeň: bielizeň z operačných sál vrátane oblečenia zamestnancov;
 - e) kuchynská bielizeň: obrusy, prestierania, utierky.
2. Vysoko infekčná bielizeň: bielizeň použitá v súvislosti s liečením osôb chorých alebo podozrivých z ochorenia vysoko kontagióznych chorôb.
3. Infekčná bielizeň: bielizeň použitá na infekčných oddeleniach a oddeleniach tuberkulózy a respiračných chorôb, z hemodialyzačných jednotiek, mikrobiologických a biochemických laboratórií a z oddelení patológie.
4. Iná bielizeň: bielizeň, u ktorej nemožno vylúčiť podozrenie z infekcie.

Pri manipulácii s použitou bielizňou dodržiavame **zásady bariérovej ošetrovateľskej starostlivosti**.